

The Holy See

PAPA FRANJO

ANGELUS

*Trg Svetog Petra
Nedjelja, 17. rujna 2023.*

[Multimedia]

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Evandjelje nam danas govori o opraštanju (usp. *Mt 18, 21-35*). Petar pita Isusa: „Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se ogriješi o mene? Do sedam puta?“ (r. 21).

Sedam je, u Bibliji, broj koji označava potpunost te je, dakle, Petar vrlo velikodušan u pretpostavkama svog pitanja. Ali Isus ide dalje i odgovara: „Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset puta sedam“ (r. 22). Odnosno, poručuje mu da kad se oprašta nema kalkuliranja, da je dobro opraštati sve i uvijek! Upravo kao što Bog čini s nama, i kao što su pozvani činiti oni koji dijele Božje oprostjenje: *uvijek opraštati*. Ja to kažem mnogim svećenicima, ispovjednicima: opraštajte uvijek kao što oprašta Bog.

Isus zatim objašnjava tu stvarnost kroz prispodobu, koja također ima veze s brojevima. Neki kralj, nakon što su ga to zamolili, oprašta sluzi dug od 10.000 talenata: to je pretjerana, golema vrijednost, koja varira između 200 i 500 tona srebra: baš pretjerano! Bio je to dug koji se nije mogao isplatiti, čak ni radeći čitav život: ipak taj gospodar, koji se poziva na našega Oca, oprašta ga iz čistog „smilovanja“ (r. 27). To je srce Boga: uvijek opraštaj jer je Bog suosjećajan. Ne zaboravimo kakav je Bog: on je blizak, suosjećajan i nježan. Takav je Bog! Kasnije, međutim, taj sluga, kojemu je dug oprašten, ne pokazuje milost prema drugu koji mu duguje 100 denara. I to je

pozamašna svota, približno jednaka tromjesečnoj plaći – kao da se time želi reći da opraštati jedan drugom ima svoju cijenu! –, ali nimalo usporediv s prethodnim iznosom, onim koji je Bog oprostio.

Isusova poruka je jasna: Bog oprašta na nemjerljiv način, preko svake mjere. On je takav, djeluje iz ljubavi i besplatnosti. Ne možemo mu se odužiti, ali kad opraštamo bratu ili sestri, oponašamo ga. Opraštanje stoga nije neko dobro djelo koje se može učiniti ili ne učiniti: opraštanje je temeljni uvjet za one koji su kršćani. Svatko je od nas, naime, onaj ili ona kojem/kojoj je oprošteno: ne zaboravimo to, oprošteno nam je, Bog je dao svoj život za nas i mi mu ničim ne možemo nadoknaditi njegovo milosrđe koje On nikada ne povlači iz srca. No, odgovarajući na njegovu besplatnost, odnosno opraštajući jedni drugima, možemo davati svjedočanstvo za njega, šireći novi život oko sebe. Bez opraštanja, naime, nema nade; bez opraštanja nema mira. Opraštanje je kisik koji pročišćava zrak zagađen mržnjom, ono je protuotrov koji liječi otrove ogorčenosti, ono je način da se ublaži ljutnja i izliječe mnoge bolesti srca koje onečišćuju društvo.

Zapitajmo se dakle: vjerujem li da sam od Boga primio dar neizmjernog oprosta? Osjećam li radost spoznaje da je On uvijek spreman oprostiti mi kad padnem, čak i kad drugi to ne čine, čak i kad ne mogu oprostiti ni samom sebi? On oprašta: vjerujem li da On oprašta? Zatim: znam li oprostiti onima koji su mi učinili nešto nažao? Želim vam u vezi s tim predložiti malu vježbu: neka svaki od nas sada pokuša misliti na osobu koja nas je povrijedila i neka zamoli Gospodina za snagu da joj oprost. I oprostimo toj osobi za ljubav Gospodnju: to će biti dobro za nas, vratit će mir u naša srca.

Neka nam Marija, Majka milosrđa, pomogne prihvatiti Božju milost i opraštati jedni drugima.

Nakon Angelusa

Draga braćo i sestre!

U petak idem u Marseille kako bih sudjelovao na završetku susreta *Rencontres Méditerranéennes*, prekrasne inicijative koja se održava u važnim gradovima Sredozemlja, okupljajući crkvene i civilne vođe kako bi promicali putove mira, suradnje i integracije oko *mare nostrum*, s posebnim osvrtom na migracijski fenomen. To predstavlja izazov koji nije lak, kao što vidimo i iz vijesti posljednjih dana, ali s kojim se moramo uhvatiti u koštac zajedno, jer je bitan za budućnost svijeta, koja će biti prosperitetna samo ako se gradi na bratstvu, stavljajući ljudsko dostojanstvo, konkretne osobe, posebno one u najvećoj potrebi, na prvo mjesto. Dok vas molim da ovo putovanje pratite molitvom, želim zahvaliti građanskim i vjerskim vlastima i svima onima koji rade na pripremi susreta u Marseilleu, gradu bogatom narodima, pozvanom da bude luka nade. Već sada pozdravljam sve stanovnike, iščekujući susret s mnogo drage braće i sestara.

Pozdravljam sve vas, Rimljane i hodočasnike iz Italije i raznih zemalja, posebno predstavnike nekih župa u Miamiju, glazbeni sastav Banda de Gaitas iz Batallón de San Patricija, vjernike iz Pieve del Caira i Castelnuovo Scivije, sestre misionarke Presvetoga Otkupitelja Ukrajinske grkokatoličke crkve. Nastavimo moliti za napaćeni ukrajinski narod i za mir u svim zemljama okrvavljenim ratom.

Pozdravljam i djecu Bezgrješne!

Želim svima ugodnu nedjelju i molim vas ne zaboravite moliti za mene. Dobar tek i vidimo se!